

Tartu linna välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise tegevuskava

Avalik arutelu 26.11.2018, 17.00-18.00

Tartu linnavalitsuse linnamajanduse osakonna nõupidamisruum, Raekoja plats 3
Protokoll

Linnamajanduse osakonna juhataja Rein Haak pidas sissejuhatava kõne ja tutvustas päevakorda.

Veiko Kärbla (OÜ Hendrikson&Ko) andis ülevaate arengudokumentidest „Tartu linna välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise tegevuskava aastateks 2019-2023“:

- 1) Tutvustati töö eesmärgid ning tööle esitatavaid nõudeid;
- 2) Anti lühikäigete tegevuskava koostamise aluseks oleva uuringu „Tartu linna välisõhu strateegilise mürakaardi ajakohastamine“ (OÜ Hendrikson&Ko, 2017) tulemustest;
- 3) Anti ülevaate tegevuskavas fikseeritud olulisematest müra vähendamise meetmetest:
 - o Keskkonnamüraga arvestamine planeeringute ja arengudokumentide koostamisel (maakasutuse planeerimisel), hangete läbiviimisel;
 - o Liikluse planeerimisel ning uute teede kavandamisel (aga ka oluliste muutuste ilmnemisel olemasoleva teedevõrgu liikluses) arvestada müra võimaliku negatiivse mõjuga ning hinnata müra vähendamise meetmete vajadust;
 - o Erasõidukitega tehtavate sõitude vähendamiseks ühistranspordi ja kergliikluse soodustamine;
 - o Liikluse ümberkorraldamine ja/või liikluse ning sõidukiiruse piiramine (sh raudteel);
 - o Üksikobjektide poolt põhjustatud müra piiramise meetmete tõhus rakendamine (koostöö järelvalvet teostava Terviseametiga);
 - o Uute tundlike objektide (lasteaiad, spordiväljakud) kavandamisel tuleb hinnata müratõkkeseinte rajamise vajadust ja võimalusi;
 - o Eluhoonete välispiirete helisolatsiooni parandamine, rõdude kinni ehitamine, olemasolevate piirdeaedade tihendamine;
 - o Vaiksete alade laiendamine ja kaitse, haljastuse osakaalu suurendamine;
 - o Eelanike teavitamine arvestamiseks müraga erinevate asukohavahetuste (kodu-, töö- või kooli) tegemisel.
- 4) Anti ülevaate avalikustamise käigus laekunud tagasisidest, sh käsitleti järgmisi teemasid:
 - o Tammsaare ja Vaksali tn juhti tähelepanu raudteemüra küsimusele – AS Eesti Raudtee analüüsib kaubarongide kiiruspiirangute ala laiendamist ja raudteega külgnevatele aladele täiendava haljastuse rajamise võimalusi;
 - o Vähendada suurte veokite liiklemist ning sõidukiirust linna tänavatel – põhimagistraaltänavatel ei kasutata liikluse rahustamise võtteid, väiksematel tänavatel võimalusel rakendatakse piiranguid;
 - o Ettepanekud seoses liikluse müra piiramisega - kesklinn autovabaks, mitte ehitada parkimismaja Vabaduse pst äärde, statsionaarsed müraandurid, müratõkked Variku viaduktile (liikluse müra on selgelt tajutav), istutada Turu tn äärde kuusehekk;
 - o Ettepanek lisada juba rakendatud ja perspektiivis rakendatavate müra vähendamise meetmete hulka lokaalsete jahutusseadmete asendamine kaugjahutusega;
 - o Müra tekitamise piiramine puhkepäevade hommikul (muru niitmine, prügiautod, lehepuhurid);
 - o Juhiti tähelepanu meelelahutusasutuste müra temaatikale – üritustele, millele tuleb taotleda avaliku ürituse pidamise luba, määratakse vajadusel ka kellaajalised ja helitugevuse piirangud;

- o Üksikobjektid (Tartu Maarjamõisa haigla, Sõbrakeskus, Aardla katlamaja, Tamme staadion, õhksoojuspumbad) - vastavate kaebuste menetlemine toimub Terviseameti kaudu, kes teostab ka mürataseme kontrollimõõtmisi. Müra normtasemete ületamise korral koostatakse ettekirjutus ning nõutakse müratasemete normidega kooskõlla viimist.

Järgnes vabas vormis arutelu, mille käigus arutati järgmisi teemasid:

E. T. (linnakodanik): Maarjamõisa haiglakompleksi katusele paigaldatud tehnoseadmed on varjestamata ning põhjustavad piirkonnas märkimisväärset mürahäiringut. Sisuliselt on tegemist tööstusalale väga sarnase mõjuga. Tehnoseadmete omanikke tuleb survestada, et nad oma seadmed müra normväärtustega kooskõlla viiks. AS Tartu Mill transport on organiseerimata, veokid liiguvad suvalisi tänavaid mööda. Tuleks välja töötada kindel marsruut, mis läbib võimalikult vähe elamupiirkondi ning väiksemaid tänavaid. Samuti ei ole mõistlik, et väikesed ehitusmasinad (nt aeglaselt liikuvad kopplaadurid) sõidavad varahommikul (alates kella 6-st) ühekaupa linnast välja objektidele. Otstarbekas on transport läbi mõelda, et oleks vähem sõituseid ja väiksem mürahäiring.

Rein Haak: Ettepanekud on mõistlikud, kuid eraettevõtete töökorraldust on raske suunata. Maarjamõisa müraprobleem tuleb lahendada Terviseameti kaudu.

M-L. V. (Tähtvere Seltsi esindaja): Märkimisväärset müra tekitavate lehepuhurite küsimus on aktuaalne nii Tähtvere linnaosas kui ka muudes piirkondades. Teen ettepaneku, et antud küsimus jääks tegevuskava koosseisu.

Veiko Kärbla: Kuigi heakorratööde müra ei kuulu käesoleva töö kohustuslike punktide hulka, on antud teemat siiski tegevuskavas käsitletud (sh müra vähendamise meetmete ning müra vähendamisele kaasaitavad toimingute tabelis) ja selle punkti käsitlemist on soovitud ka Tartu linn.

Rein Haak: Linn saab heakorratööde (sh lehepuhurite kasutamist) teatud määral ajaliselt reguleerida lähtudes Korrakaitseasendusest¹. Nt enne kella 7.00 valdavalt linna objektidel puhastustööd ei teostata, kuid alates 7.00 võiks linnatänavate puhastamisega siiski alustada. Erasisikuid ei ole võimalik nii täpselt kontrollida.

E. T.: Mürarikaste lehepuhurite kasutamist võiks alustada veelgi hiljem, nt alates 9.00 kuni 17.00. Muul ajal võiks samuti heakorratööd teostada aga ainult töövahenditega, mis ei põhjusta märkimisväärset mürahäiringut.

Rein Haak: Üksikute nn suuremate lehekoristuskampaaniate käigus on ilmselt selliste soovitude rakendamine mõeldav aga igapäevaste puhastustööde puhul keerukam. Probleemiks on ka efektiivsusest samaväärsete alternatiivide puudus, nt elektrilised puhurid ei ole märkimisväärselt vaiksemad, samuti on takistuseks akude lühike tööaeg. Samas ei viibi puhurid kogu aeg ühes punktis, nii et ei saa öelda, et tegemist on pideva häiringuga, mis teeb ka reguleerimise raskemaks (võrreldes paiksete müraallikatega). Kui seadmetel on vastavusdeklaratsioon (ehk kinnitus, et toode vastab sellele õigusaktiga esitatud nõuetele) siis võib neid seadmeid reeglina kasutada.

M-L. V.: Kui ei ole võimalik otseselt reguleerida siis võib-olla on võimalik välja töötada heakorratööde nn „hea tava“. Tähtveres teatud määral see juba toimib (samas on ka vastupidiseid näiteid), elanikud annavad üksteisele teada, kuidas teisi vähem häirivalt tegutseda. Tugev kogukonnatunne tuleb kasuks.

¹ Korrakaitseasenduse kohaselt on ajavahemikus kella 22.00-st kuni 6.00-ni, püükepäevale eelneval ööl kella 00.00-st kuni 7.00-ni, keelatud tekitada kestvalt või korduvalt teist isikut oluliselt häirivat müra

Ülle Mauer: Hea tava juurutamine on hea ettepanek ning selles suunas võiks liikuda. Tähtvere, Karlova ja Supilinn on tugeva kogukonnatundega, see on väljendunud ka nt jäätmete kogumisel.

M-L. V.: Tähtvere elanikele on jäänud mulje, et Jakobi tn transiitliiklus on viimasel ajal suurenenud. Liiklust aitaks hajutada Tuglase ja Tiksoja sildade rajamine.

Rein Haak: Jakobi tn liikluskoormuse märkimisväärse suurenemise kohta hetkel infot ei ole, kuid on selge, et tegemist on ühe Tartu liikluse kitsaskohaga. Tiksoja silda lähima 10 aasta perspektiivis tõenäoliselt ei tule. Tuglase sild on ilmselt perspektiivikam, aga konkreetset plaani ei ole ka seal (asukoht ei ole samuti probleemivaba). Samas hoitakse Tuglase silla rajamiseks vajalik koridor muust arendustegevusest vabana, säilitamaks silla rajamise võimalust kunagi tulevikus.

E. T.: Rekajuhid võiksid kasutada infotehnoloogilisi vahendeid (eelteavitussüsteeme) linna läbimisel optimaalse liikumistrajektoori valimiseks.

Rein Haak: Eelteavitussüsteem on kindlasti üks hea lahendus raskeveokite liikluse ümbersuunamiseks ning teatud määral seda juba kasutatakse.

M-L. V.: Mis seisus on parkimismajade rajamise projektid? Kesklinna külastajad tekitavad parkimisega probleeme ka Tähtveres ja Supilinnas. Kitsad tänavad on tihedalt täis pargitud (sh hoovivärvate esised alad), takistavad liiklust ning teede seisukord halveneb.

Rein Haak: Kesklinna tänavatel vähendatakse jätkuvalt parkimiskohtade arvu. Parkimisprobleemide lahendamiseks on kavas rajada parkimismajad Vabaduse pst, Raatuse tn ja Vanemuise tn (raamatukogu juures). Parkimismajade valmimise aega on hetkel raske öelda. Kui parkijad takistavad liiklust võib julgelt ka politsei poole pöörduda. Üheks võimaluseks on tasulise parkimisala laiendamine Tähtverre ja Supilinna, kuid elanike küsitlused on andnud sellele ettepanekule pigem eitava vastuse. Samas võib öelda, et Annelinnas on muidugi veelgi suuremad probleemid parkimisega.

Jätkus üldine arutelu parkimise teemal.

Arutelu lõpp 18.00

Protokollis
Veiko Kärbla
Hendrikson&Ko